SPIS TREŚCI

1 CEL....2

2 ZAKRES STOSOWANIA....2

3 OKREŚLENIA, DEFINICJE, OZNACZENIA....2

4 ODPOWIEDZIALNOŚĆ....3

5 PRZEPISY OGÓLNE....6

6 OBOWIĄZKI PODWYKONAWCÓW W OBSZARZE SZKOLEŃ BHP I BADAŃ LEKARSKICH....7

7 MINIMALNE OBOWIĄZKI PODWYKONAWCY W OBSZARZE BHP I OCHRONY ŚRODOWISKA....10

8 PRZEPISY KOŃCOWE....16

9 WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH....16

10 DOKUMENTY ZWIĄZANE....17

11 FORMULARZE....17

1 CEL

Celem instrukcji jest zapewnienie, że warunki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wytyczne względem ochrony środowiska, jakie obowiązują w Spółce Mostostal Pomorze S.A. będą przestrzegane przez jej Podwykonawców.

Z uwagi na priorytetowe traktowanie zagadnień z dziedziny bezpieczeństwa i ochrony środowiska przez Mostostal Pomorze S.A. ciężkie lub wielokrotne naruszenie niniejszych wymagań przez Podwykonawców może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy z winy Podwykonawcy i/lub roszczeń finansowych.

2 ZAKRES STOSOWANIA

Instrukcja dotyczy wszystkich pracowników organizujących, prowadzących i wykonujących prace na rzecz Spółki a w szczególności kierowników budów, robót, wytwórni, mistrzów, brygadzistów oraz pracowników firm obcych, Podwykonawców, osób prowadzących własną działalność gospodarczą i innych jednostek organizacyjnych.

Niniejsza instrukcja stanowi integralną część umowy pomiędzy Podwykonawcą a MPG, celem zapewnienia, że prace prowadzone są z zachowaniem zasad BHP oraz poszanowaniem względem środowiska naturalnego.

3 OKREŚLENIA, DEFINICJE, OZNACZENIA

MPG / Spółka Mostostal Pomorze SA

ZSZ Zintegrowany System Zarządzania Jakością, środowiskiem oraz bezpieczeństwem i higieną pracy, zgodny w wymaganiami norm: ISO 9001, ISO 14001 oraz ISO 45001.

Podwykonawca każdy podmiot, który zawarł umowę z Mostostal Pomorze S.A. na realizację jakiejkolwiek części lub całości robót.

Podwykonawcą w rozumieniu niniejszej instrukcji są:

- **TYP A** - firmy obce będące pracodawcą w rozumieniu art. 3 Kodeksu Pracy, wykonujące prace na rzecz Mostostal Pomorze S.A. w obrębie własnego zaplecza produkcyjnego lub wydzielonego obszaru terenu MPG,

- **TYP B** - osoby fizyczne wykonujące prace na innej podstawie niż stosunek pracy lub prowadzące własną działalność gospodarczą świadczącą usługę w ramach struktur i pod kierownictwem MPG (np. monterzy, spawacze i inni),

Roboty oznaczają całość prac/czynności (w tym także uzyskanie i dostarczenie dokumentów) koniecznych do zrealizowania przez Podwykonawcę zleconych prac, łącznie z czynnościami koniecznymi dla dotrzymania warunków gwarancji.

4 ODPOWIEDZIALNOŚĆ

4.2. Kierownik Projektu MPG odpowiada za:

- określenie i przekazanie standardów BHP oraz wymagań ochrony środowiska Podwykonawcy w tym polityki ZSZ obowiązującej w MPG,
- wyznaczenie osoby do kontaktów dla podwykonawcy w sprawach BHP i ochrony środowiska,
- monitorowanie stanu BHP oraz dbałości o środowisko naturalne na projekcie,
- weryfikację planów BHP i/lub środowiskowych, podwykonawców (jeżeli wymagane),
- wyznaczenie pracownika MPG odpowiedzialnego za nadzór nad pracami Podwykonawcy.

4.3. Kierownik budowy/ jednostki/ komórki organizacyjnej MPG odpowiada za:

- zapoznanie i egzekwowanie od wykonujących na jego rzecz podwykonawców,

  przestrzegania treści niniejszej instrukcji,
- poinformowanie podwykonawcy o zagrożeniach, jakie występują w obszarze, nad którym sprawuje nadzór, oraz wymaganych środkach ochrony,
- poinformowanie podwykonawcy o wpływie realizowanej usługi na otaczające środowisko, potencjalnych awariach środowiskowych, zasadach gotowości i reagowania w sytuacji ich wystąpienia,
- udzielenie pracownikom Podwykonawcy typu B przed rozpoczęciem prac instruktażu o zasadach BHP obowiązujących w MPG,
- koordynację prac podwykonawcy z działaniami własnymi MPG,
- prowadzenie i nadzorowanie dokumentacji szkoleń pracowników Podwykonawcy typu B dla danej budowy z dziedziny BHP,
- sprawowanie nadzoru nad podwykonawcami typu B na równi z nadzorem pracowników własnych MPG,
- skierowanie podwykonawcy typu B na szkolenie okresowe za wezwaniem pracownika działu BHP,
- wstrzymanie robót podwykonawcy, w przypadku nie przestrzegania przepisów BHP i środowiskowych.

4.4. Pracownik działu BHP odpowiada za:

- przeprowadzenie szkoleń wstępnych i okresowych z dziedziny BHP oraz ochrony środowiska wszystkich pracowników Podwykonawcy typu B,
- nadzorowanie prowadzonej przez Kierowników budowy dokumentacji szkoleń podwykonawcy typu B,
- mailowe powiadomienie z miesięcznym wyprzedzeniem Kierownika budowy/ warsztatu o potrzebie skierowania pracownika na badanie okresowe,
- przeprowadzenie inspekcyjnego nadzoru szkoleń w dziedzinie BHP z aspektami środowiskowymi Podwykonawcy typu A i B,

- wsparcie eksperckie podwykonawcy w zakresie wymagań w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska obowiązujących w MPG,
- inspekcyjną kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów i zasad BHP oraz ochrony środowiska przez Podwykonawcę w miejscu wykonywania prac,
- uwzględnienie zagrożeń, jakie wynikają z obecności oraz prac prowadzonych przez Podwykonawców na terenie Spółki, w identyfikacji i ocenie zagrożeń pracowników Firmy.

4.5. Koordynator BHP, w przypadku ustanowienia, odpowiada za:

- nadzór i koordynację w obszarze BHP i ochrony środowiska wszystkich podmiotów realizujących projekt,
- przeglądy i kontrole stanowisk pracy,
- nadzór planów BHP i ochrony środowiska poszczególnych Podwykonawców typu A i B.

UWAGA: Dopuszcza się łączenie poszczególnych funkcji zgodnie ze schematem organizacyjnym na danym projekcie/ budowie pod warunkiem posiadania odpowiedniego przygotowania zawodowego i doświadczenia.

4.6. Kierownik/ mistrz/ brygadzista Podwykonawcy typu A, odpowiadają za:

- stały nadzór w miejscu realizacji robót przez podległych sobie pracowników, a jeżeli zachodzi konieczność czasowego opuszczenia miejsca prowadzonych prac wyznaczenie zastępcy i powiadomienie nadzorującego Kierownika MPG,
- prowadzenie udokumentowanych instruktaży stanowiskowych dla podległych pracowników zawierających aspekty środowiskowe,
- stanowienie osobistego przykładu dla podległych pracowników w obszarze BHP i ochrony środowiska,
- zapewnienie oraz egzekwowanie stosowania przez swoich pracowników odzieży roboczej, ochronnej, obuwia roboczego oraz środków ochrony osobistej, zgodnie z wymaganiami przepisów i norm, odpowiednio do wykonywanej pracy,
- delegowanie do obsługi maszyn, urządzeń lub narzędzi osoby posiadającej wymagane kwalifikacje i uprawnienia wynikające z przepisów szczegółowych w tym zakresie i zaznajomionych z trybem postępowania w sytuacjach awaryjnych,
- zapoznanie pracowników i egzekwowanie przestrzegania treści niniejszej instrukcji,
- niedopuszczenie do pracy pracowników nieposiadających aktualnych badań lekarskich i szkoleń BHP,
- poinformowanie pracowników o zagrożeniach i potencjalnych awariach środowiskowych jakie występują w obszarze wykonywanych na rzecz MPG prac,
- udzielenie pracownikom przed rozpoczęciem robót instruktażu o zasadach BHP i ochrony środowiska obowiązujących podczas ich prowadzenia,
- niezwłoczne zgłoszenie do Kierownika lub inspektora MPG wypadku przy pracy,

pożaru, zdarzenia potencjalnie wypadkowego, awarii środowiskowych, zanieczyszczenia środowiska i innej niebezpiecznej sytuacji, która powstała na podległym mu terenie,

- stałą oraz bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów i zasad BHP oraz zasad ochrony środowiska przez swoich pracowników,
- uczestniczenie w zespołach kontrolujących stan BHP i ochrony środowiska, w tym również organizowanych przez MPG,
- podjęcie niezwłocznych działań w zakresie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w trakcie kontroli stanu BHP i ochrony środowiska oraz sprawozdawczość w tym obszarze.

4.7. Specjalista/ Inspektor ds. BHP Podwykonawcy typu A, odpowiada za:

- przeprowadzenie szkoleń w dziedzinie BHP z aspektami ochrony środowiska wszystkich pracowników przed rozpoczęciem prac,
- sprawozdawczość w zakresie szkoleń w dziedzinie BHP Podwykonawcy,
- wsparcie eksperckie nadzoru Podwykonawcy w zakresie wymagań w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska,
- kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów, zasad BHP oraz ochrony środowiska przez Podwykonawcę w miejscu wykonywania prac.

4.8. Pracownik Podwykonawcy typu A i podwykonawca typu B odpowiadają za:

- wykonywanie swojej pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz stosowanie się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych oraz służb kontrolnych MPG,
- dbanie o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz porządek i ład w miejscu pracy,
- stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- posiadanie aktualnych badań lekarskich,
- niezwłoczne zawiadomienie przełożonego oraz przedstawicieli kierownictwa MPG o zauważonym w zakładzie pracy wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia, awariach środowiskowych oraz ostrzeganie współpracowników, a także innych osób znajdujących się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie,
- pracownik Podwykonawcy zobowiązany okazać do kontroli użytkowane narzędzia i sprzęt w celu sprawdzenia ich stanu bezpieczeństwa i technicznego oraz poddać kontroli pojazdy opuszczające teren MPG.

5 PRZEPISY OGÓLNE

5.1. DOBÓR PODWYKONAWCY

5.1.1. Osoby wykonujące prace jako podwykonawcy MPG muszą bezwzględnie spełniać następujące kryteria w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz:

- posiadać aktualne zaświadczenie potwierdzające odbycie przez pracownika szkoleń wstępnych i okresowych w dziedzinie BHP,
- posiadać zaświadczenie potwierdzające posiadanie aktualnych badań lekarskich bez przeciwwskazań do wykonywanej pracy,
- posiadać kwalifikacje zgodne z wykonywanym zawodem,
- zapewnić sprawność maszyn, sprzętu i elektronarzędzi własnych stosowanych na budowie, poprzez prowadzenie okresowych przeglądów,
- prowadzić działalność zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie środowiska.

5.1.2. W przypadku samodzielnej realizacji robót podwykonawca typu A:

- dokonuje samooceny BHP na kwestionariuszu form. nr NB/001/014,
- powinien uzyskać pozytywną ocenę podczas auditów weryfikujących przeprowadzanych przez MPG pod kątem spełnienia wymagań przez podwykonawcę,
- brak pozytywnej oceny obszaru BHP oraz ochrony środowiska może skutkować wstrzymaniem prac do czasu dostosowania do obowiązujących wymagań.

5.2. KOORDYNACJA

5.2.1. Podwykonawca jest zobowiązany przestrzegać postanowień zawartych w form. NB/004/014 *„Koordynacja podwykonawcy a zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy”* , form. NB/005/014 *„Wymagania w zakresie ochrony środowiska dla podwykonawców”* dostępnych na oficjalnej stronie internetowej Mostostal Pomorze S.A. oraz procedur i instrukcji obowiązujących w Spółce jak i aktualnych przepisów odnoszących się do BHP oraz ochrony środowiska.

5.2.2. Każdy pracownik Podwykonawcy, powinien być zaznajomiony z polityką MPG oraz poinformowany o funkcjonowaniu w Spółce Zintegrowanego Systemu Zarządzania w zakresie niezbędnym do realizacji robót.

5.3. MONITOROWANIE

5.3.1. Kierownik Budowy/ komórki organizacyjnej MPG jest zobowiązany przekazać do wypełnienia w trakcie trwania projektu/ budowy:

a) form. nr NB/002/014 - *Wykaz pracowników podwykonawcy* i na bieżąco monitorować zgodność deklarowanej ilości osób ze stanem faktycznym.

UWAGA: Podwykonawca zobowiązany jest poinformować Kierownika Budowy/ komórki organizacyjnej MPG o zmianach kadrowych poprzez aktualizację form. NB/002/014.

b) Podwykonawcom zapewniającym urządzenia lub narzędzia do realizacji robót form. NB/003/014.

5.3.2. Na podstawie wypełnionych przez podwykonawcę formularzy Kierownik budowy oraz pracownik działu BHP dokonują okresowych kontroli stanu BHP i ochrony środowiska podczas prowadzonych przez podwykonawców robót.

5.3.3. W przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów środowiskowych, przepisów o bezpieczeństwie, alkoholu, narkotykach, paleniu tytoniu, używaniu telefonów komórkowych i innego elektronicznego sprzętu nadawczego (w miejscach, gdzie jest to zabronione), Kierownik MPG odpowiedzialny za prace podwykonawcy może, wnioskować o okazanie majątku i pojazdów podwykonawcy, przebywających na terenie MPG oraz nie dopuścić lub przerwać pracę podwykonawcy.

6 OBOWIĄZKI PODWYKONAWCÓW W OBSZARZE SZKOLEŃ BHP i BADAŃ LEKARSKICH

6.1. Podwykonawca typu A (organizacja zewnętrzna)

6.1.1. Podwykonawca typu A zobowiązany jest zapewnić i przedstawić do wglądu:

a) Badanie lekarskie w zakresie medycyny pracy dopuszczające potwierdzające brak przeciwwskazań do pracy wykonywanej na zajmowanym stanowisku,

b) Szkolenie wstępne ogólne i stanowiskowe – potwierdzone kartą szkolenia zgodną z obowiązującymi wymaganiami,

c) Szkolenie okresowe – potwierdzone zaświadczeniem,

d) Szkolenie w zakresie organizacji i wymagań projektu realizowanego na rzecz MPG.

6.1.2. Mostostal Pomorze S.A. nie prowadzi szkoleń wstępnych i okresowych pracowników Podwykonawcy. Kierownik budowy nadzorujący prace Podwykonawcy zobowiązany jest do przekazania Podwykonawcy informacji o zagrożeniach mogących wystąpić w miejscu prowadzenia prac. Fakt poinformowania o zagrożeniach odnotowuje się na from. NB/006/014 – *Karta szkolenia informacyjnego Podwykonawcy.*

6.1.3. Podwykonawca na wezwanie MPG zobowiązany jest do przedstawienia potwierdzenia przeprowadzonych szkoleń pracowników oraz utrzymywać ich ważność przez okres realizacji prac na rzecz MPG.

6.2. Podwykonawca typu B (będący w strukturach MPG zatrudniony na podstawie umowy cywilno-prawnej)

6.2.1. **SZKOLENIE WSTĘPNE – INFORMACJE OGÓLNE**

1) Szkolenie wstępne przeprowadzane jest w formie instruktażu i obejmuje:

- szkolenie wstępne ogólne zwane „instruktażem ogólnym”, przeprowadzane przez pracownika służby BHP,
- szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane dalej „instruktażem stanowiskowym” przeprowadzane przez bezpośredniego przełożonego (kierownik warsztatu/budowy lub działu) zatrudnionego podwykonawcy przed dopuszczeniem go do pracy.

3) Instruktaż ogólny zapoznaje z zasadami BHP obowiązującymi w Spółce, a także zasadami ochrony przeciwpożarowej, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz postępowania w przypadku awarii.

4) Podczas instruktażu stanowiskowego prowadzonego przez bezpośredniego przełożonego, podwykonawca zostaje zapoznany z instrukcjami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w Spółce Mostostal Pomorze S.A., niebezpiecznymi czynnikami występującymi na stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami jakie mogą powodować te czynniki, ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz metodami bezpiecznego wykonania pracy.
5) Czas trwania instruktażu stanowiskowego winien być uzależniony od przygotowania zawodowego pracownika, dotychczasowego stażu pracy, rodzaju pracy oraz występujących w środowisku pracy zagrożeń.

6.2.2. **PROCES PRZEPROWADZENIA SZKOLENIA WSTĘPNEGO**

UWAGA: Instruktaż ogólny (szkolenie wstępne) przeprowadzany jest przez pracowników działu BHP wyłącznie w **poniedziałki i czwartki o godzinie 8:00.**

1) Podwykonawca w dniu rozpoczęcia pracy udaje się do kierownika k. org. celem pobrania Karty szkolenia wstępnego form. nr 891/21 – *Karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.*
2) Po otrzymaniu karty szkolenia wstępnego, podwykonawca:
   a) kieruje się do działu BHP celem odbycia **instruktażu ogólnego**. Fakt przeprowadzenia szkolenia i zapoznania z przepisami BHP pracownik potwierdza własnoręcznym podpisem na Karcie Szkolenia Wstępnego oraz w rejestrze prowadzonym przez dział BHP.
   b) **Instruktaż stanowiskowy** przeprowadza kierownik warsztatu/budowy, odnotowując ten fakt w Karcie szkolenia wstępnego.
3) Instruktaż stanowiskowy kończy się sprawdzianem wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywanej pracy zgodnie z przepisami oraz ustanowionymi zasadami BHP, przeprowadzany jest w formie obserwacji i/lub rozmowy weryfikacyjnej bezpośredniego przełożonego z podwykonawcą.
4) Wypełnioną i podpisaną przez obie strony Kartę szkolenia wstępnego form. nr 891/21, przechowuje Kierownik warsztatu/budowy w zależności od miejsca świadczenia usług przez podwykonawcę.
5) W przypadku zmian warunków technologiczno-organizacyjnych, procesu technologicznego, wprowadzeniu nowych maszyn, reorganizacji stanowisk pracy, wprowadzenia do stosowania substancji niebezpiecznych lub o działaniu szkodliwym dla zdrowia, podwykonawca typu B ponownie odbywa instruktaż stanowiskowy, przygotowujący go do bezpiecznego wykonywania pracy.
6) Podwykonawca wykonujący prace na kilku stanowiskach pracy powinien odbyć instruktaż stanowiskowy na każdym z nich.

6.2.3. Pracownicy podwykonawcy typu B z chwilą przyjścia na teren MPG zobowiązani są do:

- posiadania sprzętu ochrony indywidualnej (odzież robocza, obuwie) spełniającego ustalonego w Spółce wymagania umowy lub jego płatnego pobrania z magazynu MPG,
- przekazania Kierownikowi warsztatu/ budowy lub k. org. kopii badań lekarskich w zakresie medycyny pracy. Za nadzorowanie aktualności badań lekarskich odpowiedzialny jest Kierownik budowy/ warsztatu.

6.2.4. SZKOLENIE OKRESOWE

1) Szkolenie okresowe Podwykonawców typu B przeprowadzane jest w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na rok, przy czym pierwsze od momentu zatrudnienia winno odbyć się w okresie do 12 miesięcy.
2) Przeprowadzone szkolenie okresowe kończy się egzaminem weryfikujący stopień przyswojenia wiedzy objętej programem oraz umiejętności organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami BHP.
3) Organizator szkolenia potwierdza ukończenie szkolenia okresowego przez pracownika poprzez wydanie zaświadczenia, które przechowywane jest przez Kierownika warsztatu/ budowy lub k. org.
4) Pracownik działu BHP zobowiązany jest do odnotowania przeprowadzonego szkolenia wstępnego i okresowego pracownika w dedykowanej dokumentacji szkoleń, przechowywanej w dziale BHP.

6.2.5. NADZOROWANIE TERMINOWOŚCI PRZEPROWADZENIA SZKOLEŃ OKRESOWYCH

Celem zapewnienia, że szkolenia okresowe dla Podwykonawców typu B zostaną terminowo przeprowadzone pracownicy zobowiązani są:

1) Kierownik budowy/ warsztatu:
   - rejestrować nowozatrudnionych pracowników,
   - nadzorować lokalizację świadczenia usług (w przypadku przeniesienia na inną budowę) skierować pracownika na najbliższe szkolenie BHP przy poszanowaniu okresu wskazanego w pkt. 6.2.4.
   - w przypadku niestawienia się pracownika na szkolenie okresowe w wyznaczonym terminie, Kierownik budowy/ warsztatu kieruje pracownika na najbliższy termin szkolenia z poszanowaniem okresu wskazanego w pkt. 6.2.4.
2) Pracownik działu BHP zobowiązany jest:
   - przeprowadzać okresowe kontrole pod kątem aktualności zapisów dokumentacji prowadzonej na budowie,
   - za pośrednictwem poczty e-mail z miesięcznym wyprzedzeniem powiadomić kierownika budowy o potrzebie skierowania pracowników Podwykonawcy typu B na zbliżające się szkolenie okresowe,
   - przeprowadzić szkolenie okresowe skierowanych pracowników oraz wystawić i przekazać do kierownika budowy stosowną dokumentację.

UWAGA: Pracownicy przechowujący dokumentację zobowiązani są do ochrony przetwarzanych danych osobowych poprzez ochronę i ich właściwe zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych.

7 MINIMALNE OBOWIĄZKI PODWYKONAWCY W OBSZARZE BHP I OCHRONY ŚRODOWISKA

7.1. ORGANIZACJA PODWYKONAWCY – TYP A

7.1.1. Podwykonawca typu A zobowiązany jest przestrzegać postanowień zawartych w form. NB/004/014 i NB/005/014 niniejszej instrukcji.

7.1.2. Podwykonawca typu A zobowiązany jest przekazać Kierownikowi MPG schemat organizacyjny opracowany na potrzeby realizacji prac lub w przypadku wykonywania prac pod kierownictwem MPG (usługi monterskie, spawalnicze) wskazać osobę odpowiedzialną.

7.1.3. Podwykonawca typu A zobowiązany jest zapewnić specjalistę / inspektora ds. BHP nadzorującego prace. Liczbę inspektorów należy określić w proporcji do ilości pracowników wykonujących usługę zgodnie z zapisami umowy lecz nie mniej niż 1 osoba na 50 pracowników podwykonawcy.

7.1.4. Podwykonawca typu A zobowiązany jest do złożenia u Kierownika budowy MPG form. nr NB/002/014 - Wykaz pracowników Podwykonawcy i na bieżąco go uzupełniać w przypadku zwiększenia ilości pracowników, a na życzenie przedstawiciela MPG udostępnić lub dostarczyć kopię dokumentów poświadczających aktualność badań lekarskich i szkoleń w dziedzinie BHP zatrudnionych pracowników.

7.1.5. Podwykonawca typu A zobowiązany jest prowadzić prace zgodnie z instrukcjami bezpiecznego wykonywania robót oraz ochrony środowiska opracowanymi przez MPG lub w przypadku samodzielnego wykonywania prac opracować i przedstawić do akceptacji przed rozpoczęciem robót własny Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia / Instrukcję bezpiecznego wykonywania robot.

7.1.6. Podwykonawca typu A dostarcza Kierownikowi MPG plan BHP obejmujący osoby odpowiedzialne za BHP z danymi kontaktowymi, analizę Robót pod kątem ryzyka i sposobów w jaki planuje się te ryzyka wyeliminować lub ograniczyć. Bez uprzedniej pisemnej zgody ze strony MPG, podwykonawca w żadnych okolicznościach nie będzie wnosił, ani nie podejmie negocjacji z żadnym organem ani instytucją celem uzyskania akceptacji odstępstw lub zmian w przepisach i uregulowaniach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, czy też powodowania nadmiernego hałasu, a odnoszących się do umowy.

7.1.7. Podwykonawca typu A ma obowiązek zapewnić poddanie się każdej osoby zaangażowanej przez niego do wykonywania robot na rzecz MPG badaniom na obecność w organizmie alkoholu, środków psychotropowych, odurzających lub innych o podobnym działaniu, jeśli okoliczności wskazują, że pracownik może znajdować się pod ich wpływem.

7.2. ORGANIZACJA PODWYKONAWCY - TYP B

7.2.1. Podwykonawca typ B zobowiązany jest prowadzić swoje prace zgodnie z ustanowionymi w Spółce instrukcjami bezpiecznego prowadzenia robót przy poszanowaniu wymagań odnoszących się do ochrony środowiska.

7.2.2. Podwykonawca typu B na wezwanie kierownika budowy lub wskazanej przez niego osoby z ramienia MPG, ma obowiązek poddania się badaniom na obecność w organizmie alkoholu, środków psychotropowych, odurzających lub innych o podobnym działaniu, jeśli swoim zachowaniem wskazuje, ze może znajdować się pod ich wpływem.

7.3. SPRZĘT OCHRONY INDYWIDUALNEJ

7.3.1. **Podwykonawca typu A** Przed rozpoczęciem robót winien dokonać analizy zagrożeń i zapewnić pracownikom wymagany sprzęt ochrony osobistej na stanowiskach pracy.

7.3.2. W przypadku prac w ramach struktur MPG (**Podwykonawca typu B** - usługi monterskie, spawalnicze) pracownicy powinni być wyposażeni w środki ochrony zgodne z wymaganiami instrukcji MPG: NB-IS-027 Środki ochrony indywidualnej.

7.3.3. Podczas prac na terenie MPG lub na jego rzecz ze względu na zagrożenia występujące w procesie produkcji obowiązuje co najmniej stosowanie następujących ochron osobistych:

1. **Hełm ochronny**
2. **Kombinezon roboczy niepalny**
3. **Rękawice ochronne**
4. **Obuwie robocze z metalowymi podnoskami**
5. **Okulary lub gogle ochronne (w zależności od występujących zagrożeń)**

Jeżeli wymagane na stanowisku pracy:

1. **Ochronniki słuchu**
2. **Maska ochronna dróg oddechowych**
3. **Szelki ochronne**

7.3.4. **Podwykonawca typu A** zobowiązany jest monitorować stan, ilość i według potrzeb na bieżąco uzupełniać środki ochrony indywidualnej. W przypadku zgłoszenia uwag przez przedstawicieli MPG co do stanu zapewnianych środków podwykonawca jest zobowiązany niezwłocznie dostosować je do wymagań.

7.3.5. **Pracownik podwykonawcy typu B** nie posiadający wymaganych ochron osobistych zostanie odsunięty od wykonywanej pracy do czasu ich uzupełnienia bez prawa do wynagrodzenia na czas odsunięcia.

7.4. PRACOWNICY PODWYKONAWCY

7.4.1. Podwykonawca skieruje swoich pracowników wykonujących prace na rzecz MPG do odbycia szkolenia prowadzonego przez Kierownika warsztatu/ budowy lub wyznaczoną przez niego osobę w zakresie: czynników niebezpiecznych występujących na stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami jakie

mogą powodować te czynniki oraz ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaniem prac.

7.4.2. W przypadku prowadzenia prac na własnym terenie podwykonawca jest w pełni odpowiedzialny za przeprowadzanie szkoleń BHP i egzekwowanie przestrzegania odpowiednich przepisów prawa od swoich pracowników.

7.4.3. Pracownicy Podwykonawcy winni być identyfikowalni na terenie MPG np. poprzez napis z nazwą firmy na kombinezonie. Sposób realizacji wymogu należy uzgodnić z MPG.

7.4.4. Pracownicy Podwykonawcy winni posiadać i stosować środki ochrony indywidualnej.

7.4.5. Pracownicy Podwykonawcy nieposiadający wymaganych ochron osobistych, szkoleń, badań lekarskich nie zostaną dopuszczeni do prac.

7.4.6. Osobę, u której ujawniono nietrzeźwość lub wpływ środków odurzających należy odsunąć od prac w trybie natychmiastowym.

7.4.7. Podwykonawca zobowiązany jest zapewnić swoim pracownikom zaplecze socjalne w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami chyba, że umowa z MPG stanowi inaczej.

7.5. OBOWIĄZKI PODWYKONAWCY - TYP A

7.5.1. Podwykonawca typu A przed rozpoczęciem robót zobowiązany jest, na wniosek MPG, dostarczyć następujące dokumenty oraz je nadzorować i aktualizować:

a) Formularz NB/001/014 – *Kwestionariusz informacyjny o Podwykonawcy w zakresie zarządzania środowiskowego i BHP* ,

b) Formularz NB/002/014 – *Wykaz osób zatrudnionych przez Podwykonawcę* i na bieżąco go aktualizować oraz uzupełniać w przypadku zwiększenia ilości pracowników,

c) Formularz NB/003/014 - *Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy używanych na terenie/ budowie Mostostal Pomorze SA* - jeżeli są wykorzystywane narzędzia Podwykonawcy w toku realizacji robót.

UWAGA: Pracownik nie zostanie dopuszczony do pracy w przypadku braku aktualnych badań lekarskich - nadzór w tym zakresie sprawuje podwykonawca typ A.

7.5.2. W dniu rozpoczęcia robót Przedstawiciel Podwykonawcy zobowiązany jest zebrać podległych pracowników celem odbycia instruktażu informującego o zagrożeniach, ryzkach zawodowych w tym o czynnikach szkodliwych związanych ze świadczonymi usługami. Instruktaż przeprowadza kierownik budowy MPG w oparciu o wytyczne przekazane od Inspektora BHP i ochrony PPOŻ. Po zakończonym szkoleniu Pracownicy winni wpisać się na listę obecności stanowiąca poświadczenie o zapoznaniu się z w/w zakresem szkolenia.

UWAGA: Przedstawiciel Podwykonawcy zobowiązany jest zgłosić do kierownika budowy każdą dodatkową osobę wykonującą pracę na terenie MPG, celem odbycia instruktażu.

7.5.3. W przypadku realizacji prac na terenie/ w zakładzie Podwykonawcy w miejsce formularzy NB/002/014 i NB/003/2014 podwykonawca za zgodą MPG może

dostarczyć oświadczenie zbiorcze o spełnieniu wymagań co do aktualności badań lekarskich i szkoleń w dziedzinie BHP pracowników wykonujących Roboty.

7.5.4. Podwykonawca będzie prowadził rejestr danych statystycznych o awariach środowiskowych, wypadkach, zranieniach i zachorowaniach zaistniałych w ramach realizacji Umowy, który to rejestr będzie dostępny do wglądu i przedkładany przedstawicielowi MGP na jego życzenie.

7.5.5. Przedstawiciel podwykonawcy zobowiązany jest uczestniczyć w spotkaniach koordynacyjnych z MPG na każde wezwanie.

7.5.6. Przedstawiciel podwykonawcy zobowiązany jest uczestniczyć w przeglądach bezpieczeństwa (względem otaczającego środowiska i pracowników) w obszarze prowadzonych robót oraz udzielać wszelkich niezbędnych wyjaśnień w tym zakresie.

7.5.7. Podwykonawca będzie stale utrzymywał czystość, porządek i bezpieczne warunki w miejscu wykonywania prac, z którego korzysta w związku z wykonywaniem Umowy. Po zakończeniu robót, Podwykonawca bezzwłocznie zwróci do MPG niewykorzystane materiały i urządzenia udostępnione na czas trwania robót i usunie z terenu MPG wszystkie własne materiały i sprzęt niezbędny w toku realizacji robót, pozostawiając teren i jego okolice w stanie czystym, bezpiecznym i gotowym do eksploatacji.

7.5.8. Podwykonawca typu A zapewni przeszkolone osoby oraz środki do udzielania pierwszej pomocy, reagowania na awarie środowiskowe, odpowiednie do zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz zakresu realizowanych prac.

7.5.9. Pojazdy wykorzystywane przez Podwykonawcę powinny posiadać wymagane przeglądy i być tak zbudowane, wyposażone i utrzymywane, aby korzystanie z nich nie zagrażało otaczającemu środowisku, bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu oraz nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę.

7.5.10. Zaplecza lub kontenery podwykonawcy ustawione na terenie MPG należy oznakować tablicą z nazwą firmy, adresem i numerem telefonu do osoby odpowiedzialnej za organizację i nadzorowanie prac oraz wyposażyć w sprzęt ppoż. i apteczkę pierwszej pomocy.

7.5.11. Wszystkie maszyny i urządzenia podwykonawcy powinny być:

- właściwe do wykonywania pracy lub odpowiednio przystosowane do jej wykonywania,
- utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność,
- obsługiwane przez przeszkolone osoby zgodnie z instrukcją użytkowania,
- sprawdzone pod względem sprawności technicznej i bezpiecznego użytkowania zgodnie z instrukcją producenta,
- oznakowane tak, by informowały potencjalnego użytkownika o stanie ważności przeglądu technicznego.

7.5.23. Podwykonawca na wezwanie MPG przedstawi stosowne dokumenty potwierdzające spełnienie powyższych wymagań.

7.5.24. Stosować zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości przy pracy na wysokości powyżej 1 m.

7.6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZONYCH USŁUG

7.6.1. Rusztowania zapewniane przez Podwykonawcę powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta albo projektem indywidualnym pozostając w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

7.6.2. Każde rusztowanie powinno posiadać tablicę informacyjną spełniającą wymogi zawarte w instrukcji MPG NB-IS-017 „Ogólne zasady BHP dla montujących i demontujących rusztowania".

7.6.3. Jeżeli Podwykonawca dostarcza rusztowania zobowiązany jest do dokonywania ich codziennych przeglądów odnotowanych na kartach rusztowań przez osobę uprawnioną.

7.6.4. W przypadku wykonywania wykopów winny one być wygrodzone i zabezpieczone przed ryzykiem obsunięciem się ziemi.

7.6.5. Prace na instalacjach elektroenergetycznych na terenie MPG zezwala się prowadzić JEDYNIE po uzgodnieniu ze służbami MPG (PR lub kierownik nabrzeża), w przypadkach opisanych załącznikiem NB/IS/029_Z3- *Prace szczególnie niebezpieczne przy urządzeniach elektrycznych*, wymagane jest pozyskanie jednorazowego zezwolenia form. NB/001/006 wystawiane przez kierownika budowy.

7.6.6. W przypadku prac remontowych maszyn i urządzeń należy każdorazowo stosować skuteczne odcięcie od źródła zasilania (z zabezpieczeniem przed przypadkowym uruchomieniem) i oznakowaniem zgodnie z zasadą WYŁĄCZ/OZNAKUJ (instrukcja NB/IS/026.

7.6.7. Tymczasowe instalacje elektryczne podwykonawcy powinny być wyposażone w wyłączniki zasilania oraz wyłączniki różnicowoprądowe zabezpieczające gniazda odbiorcze. Wszelkie urządzenia elektryczne powinny być sprawne technicznie i eksploatowane zgodnie z obowiązującymi przepisami przez pracowników posiadających wymagane uprawnienia.

7.6.8. Na obudowie urządzenia elektrycznego musi znajdować się czytelne oznaczenie zawierające datę następnego badania technicznego.

7.6.9. Podwykonawca nie spowoduje, nie zezwoli ani nie dopuści do wycieków/emisji, niezależnie od ich postaci, natężenia lub skutków dla środowiska jakichkolwiek substancji i/lub odpadów, które mogą prowadzić do zanieczyszczenia lub spowodowania innych szkód w środowisku.

7.6.10. Podwykonawca ponosi pełną i wyłączną odpowiedzialność za wszelkie szkody wynikłe z naruszenia przepisów / regulaminów z zakresu ochrony środowiska.

7.6.11. W przypadku prac prowadzonych w przestrzeniach zamkniętych Podwykonawca zobowiązany jest prowadzić je w sposób zabezpieczający ich realizację w sposób w pełni bezpieczny i spełniający co najmniej wymogi instrukcji MPG.

7.6.12. Podwykonawca nie będzie przechowywał niebezpiecznych substancji na terenie MPG oraz na placu budowy z naruszeniem wymaganych prawem ograniczeń magazynowania.

7.7. ZDARZENIA WYPADKOWE I AWARIE ŚRODOWISKOWE

7.7.1. Podwykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania Kierownika jednostki organizacyjnej MPG o mającym miejsce zdarzeniu niebezpiecznym m. in:

wypadku przy pracy, pożarze, awarii, czy innym miejscowym zagrożeniu związanych z realizacją prac na rzecz MPG.

7.7.2. Podwykonawca jest zobowiązany do złożenia pisemnego sprawozdania bezzwłocznie po zakończeniu postępowania w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.

7.7.3. Mostostal POMORZE SA i jego klient zastrzegają sobie prawo do wglądu do dokumentacji związanej z zaistniałym wypadkiem oraz do udziału w pracach komisji wypadkowej.

7.8. CZYNNOŚCI ZABRONIONE

7.8.1. Przebywając na terenie MPG pracownicy Podwykonawcy oraz inne osoby wykonujące prace w jego imieniu, nie będą wykonywać żadnych Robót pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków odurzających, nie będą też posiadać, rozprowadzać, ani sprzedawać alkoholu, ani innych środków odurzających oraz narkotyków.

7.8.2. Zabronione jest wnoszenie alkoholu ora z innych środków odurzających na teren MPG oraz wszędzie gdzie wykonywane są prace na zlecenie MPG.

7.8.3. Zabronione jest korzystanie z telefonów komórkowych w halach produkcyjnych do celów niezwiązanych z wykonywaną pracą na rzecz MPG, w miejscach oznakowanych znakiem zakazu korzystania z telefonów komórkowych oraz gdy jego użycie w znaczący sposób ogranicza zdolność pracownika do reagowania na sytuacje niebezpieczne.

7.8.4. Zabronione jest ograniczanie dostępu do budynków, blokowanie dróg pojazdami oraz tarasowanie dostępu do elementów ppoż.

7.8.5. Zabrania się przewożenia osób pojazdami nieprzystosowanymi do przewozu ludzi np. przeciwwaga wózka widłowego, platforma samochodu ciężarowego.

7.9. KARY FINANSOWE

7.9.1. Podwykonawca zapłaci MPG karę umowną w wysokości jednego tysiąca złotych (1 000 PLN) od zdarzenia polegającego na ujawnieniu stanu nietrzeźwości lub stanu po spożyciu alkoholu (od 0,2‰ alkoholu we krwi lub od 0,1 mg alkoholu w 1 dm^3 wydychanego powietrza) u pierwszych dwóch pracowników Podwykonawcy lub innych osób wykonujących prace w jego imieniu w danym roku kalendarzowym, przy czym na równi z ujawnieniem stanu nietrzeźwości traktowana będzie odmowa poddania się badaniu. Za każdą kolejną osobę w danym roku kalendarzowym Podwykonawcy zapłaci po dziesięć tysięcy złotych (10.000 PLN). Limit dwóch osób w roku kalendarzowym, w którym naliczana będzie kara w niższym wymiarze przysługuje Podwykonawcy łącznie na wszystkie umowy zawarte z MPG, a liczba osób, u których ujawniono stan nietrzeźwości lub stan po spożyciu alkoholu wykonujących prace w związku z Umową oraz innymi umowami sumuje się. podwykonawca zapewni, aby odpowiednie zapisy znalazły się w umowach z podwykonawcami. Strony zgodnie postanawiają, że MPG wystawi notę obciążeniową na zastrzeżoną karę umowną z tytułu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub stanu po spożyciu alkoholu, adresowaną do Podwykonawcy.

7.9.2. W przypadku stwierdzenia w zapleczach socjalnych oraz w miejscu wykonywania prac przez podwykonawcę opakowań po alkoholu MPG ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości tysiąca złotych (1.000 PLN) za jedno naruszenie. Do kontroli spełniania wymagań upoważnieni są pracownicy biura BHP (NB) oraz nadzorujący roboty w

imieniu MPG. Podstawę ukarania Podwykonawcy stanowić będzie notatka lub fotografia dokumentująca stwierdzone naruszenie.

7.9.3. W przypadku nieprzestrzegania przez Podwykonawcę obowiązujących w Mostostal Pomorze SA przepisów MPG ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości tysiąca złotych (1.000 PLN) za jedno naruszenie. Do kontroli spełniania wymagań upoważnieni są pracownicy biura BHP (NB) oraz nadzorujący roboty w imieniu MPG. Podstawę ukarania Podwykonawcy stanowić będzie notatka dokumentująca stwierdzone naruszenie.

7.10. ZAPISY

Wszelkie zapisy w zakresie koordynacji BHP i ochrony środowiska Podwykonawcy przechowuje wyznaczony Kierownik budowy / jednostki / komórki organizacyjnej MPG.

8 PRZEPISY KOŃCOWE

8.1. Całość dokumentacji związanej z wykonywaniem prac przez Podwykonawcę przechowuje Kierownik budowy/ jednostki org. MPG związany z prowadzeniem prac przez Podwykonawcę w obszarze jego działania.

8.2. W razie zaistnienia sytuacji niewymienionych w niniejszej instrukcji, stwarzających zagrożenie życia i zdrowia pracowników Podwykonawcy i/lub zagrożenie dla środowiska, należy przerwać prace i bezzwłocznie zwrócić się do bezpośredniego przełożonego i/lub pracownika służby BHP o wytyczne, co do dalszego trybu postępowania.

9 WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH

9.1. Akty prawne

- Ustawa Kodeks Pracy. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, 1043, 1495 wraz ze zm.)
- Ustawa Prawo Budowlane.(tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, 1309, 1524, 1696, 1712, 1815, 2166, 2170, z 2020 r. poz. 148 wraz ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w sprawie ogólnych przepisów BHP.(t.j. Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650).
- Rozporządzenie ministra infrastruktury, W sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.(Dz. U. z 2003 r. poz. 401 wraz ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy. (Dz. U. z 2002 r. poz. 191, poz. 1596).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy. (Dz.U. 2002 nr 191, poz. 1596).
- Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 30 października 2018 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2176).

Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie sposobu i trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych oraz sposobu i trybu przedłużania okresu ważności zaświadczeń kwalifikacyjnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1008).

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz. U. z 2000 r. nr 40, poz. 470).
- Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym. (Dz. U. z 2018, poz. 1139).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym (Dz. U. z 2018 ,poz. 47).
- USTAWA z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. (Dz.U. z 2020 r. poz. 568).

10 DOKUMENTY ZWIĄZANE

PROCEDURY

Procedura BHP/101	Monitorowanie stanu BHP
Procedura BHP/102	Badanie wypadków
Procedura BHP/103	Organizowanie prac i działań związanych ze znaczącymi zagrożeniami
Procedura PR006	Ocena i zarządzanie ryzykiem

INSTRUKCJE

Instrukcja NB/IS/004	Bezpieczeństwo i higiena pracy na stanowisku spawacza

11 FORMULARZE

NB/001/014 Kwestionariusz informacyjny o Podwykonawcy

NB/002/014 Wykaz osób zatrudnionych przez Podwykonawcę

NB/003/014 Wykaz maszyn, sprzętu i narzędzi Podwykonawcy

NB/004/014 Koordynacja podwykonawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

NB/005/014 Wymagania w zakresie ochrony środowiska dla podwykonawców

NB/006/014 Karta szkolenia informacyjnego podwykonawcy